
ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2: Ο ΔΙΧΑΣΜΟΣ **της Φιλομήλας Λαπατά - Book review**

29

Οκτωβρίου

Συνοπτική περίληψη του βιβλίου:

Υπάρχουν κάτι στιγμές έσχατες, που αλλάζουν τη ζωή. Όχι μόνο τη δική σου, αλλά και όσων βρίσκονται γύρω σου. Και υπαίτιος είσαι εσύ. Κατόπιν, τίποτα δεν μπορεί να είναι το ίδιο.

Η κρίση που ξεσπά στο πολιτικό μέτωπο της Ελλάδας του 1843 και συνεχίζεται στα επόμενα χρόνια εισβάλλει και στην προσωπική ζωή μιας σπουδαίας οικογένειας της μετεπαναστατικής Αθήνας, με αποτέλεσμα η απόγονος Ελισάβετ Δούκα, φιγούρα ακριβοθώρητη, διάφανη όπως το υγρό στοιχείο, που είχε τη δύναμη με την αφτιασίδωτη ποιότητά της να βγάζει τους Αθηναίους από την καθημερινότητα, διχασμένη ερωτικά, να υποπέσει σε ένα μεγάλο «λάθος» το οποίο σημαδεύει ανεξίτηλα και με τραγικές συνέπειες τη ζωή πολλών προσώπων...

Η Φιλομήλα Λαπατά, με πρόθεση κοινωνικής ακτινοσκόπησης και με επιμέρους ήρωες που έχουν λόγο, αναπαριστά μια γκραβούρα της Αθήνας του 1840-1875 σε ένα αυτοτελές, πολυπρόσωπο, απολαυστικό και απρόβλεπτο μυθιστόρημα πάνω στον διχασμό: εσωτερικό, πολιτικό, ερωτικό. Υπαρξιακοί προβληματισμοί, ηθικά διλήμματα και η αιώνια πάλη του Καλού με το Κακό γύρω από τις έννοιες της ταυτότητας, της πατρίδας και της οικογένειας. Επιμέρους γεγονότα που δένουν με την κεντρική ιστορία, ευρηματική πλοκή και φαντασμαγορικοί χαρακτήρες, ελαττωματικοί καλοί και χαρισματικοί κακοί συνθέτουν το δεύτερο μυθιστόρημα της ιστορικής τριλογίας ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

Προσωπική άποψη:

Τώρα που το σκέφτομαι που φαίνεται απίστευτο, αλλά έχουν περάσει κιόλας τρία χρόνια απ' όταν κυκλοφόρησε, και διάβασα, το πρώτο βιβλίο της σειράς "Οι κόρες της Ελλάδας", με υπότιτλο "Η επιστροφή". Ο λόγος δεν είναι άλλος απ' το ότι θυμάμαι το βιβλίο αυτό με κάθε λεπτομέρεια σαν να το διάβασα μόλις χθες, σαν να μην πέρασε μια μέρα από τότε που έκλεισα την τελευταία του σελίδα, πλημμυρισμένη με άπλετη συγκίνηση και θαυμασμό για μία από τις πλέον αξιόλογες, ολοκληρωμένες, χαρακτηριστικές, μα και με προσωπική ταυτότητα, πένες της σύγχρονης Ελληνικής λογοτεχνίας. Γιατί, φίλοι μου, η Φιλομήλα Λαπατά δεν είναι απλά μία ακόμα συγγραφέας, μία από τις πολλές που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως εξαιρετικά επιτυχημένες, αλλά μια πραγματική λογοτέχνης, με όλη την σημασία της λέξης, και με κάθε νέο της πόνημα μάς αποδεικνύει πως ο τίτλος αυτός της αξίζει και πως τον έχει κερδίσει με το σπαθί της.

Όπως είχα επιλέξει να κάνω και στο κείμενό μου που αφορούσε το πρώτο βιβλίο της σειράς, έτσι κι αυτή τη φορά δεν θα σταθώ με αναλυτικές λεπτομέρειες στην περίληψη του βιβλίου, όχι μόνο επειδή θεωρώ πως το οπισθόφυλλο είναι πολύ σωστά τοποθετημένο -και έξυπνα στοχευμένο-, αλλά γιατί μερικά ταξίδια τα κάνεις να φαντάζουν λιγότερο μαγικά και γοητευτικά απ' όσο είναι στην πραγματικότητα, όταν προσπαθείς να τα περιγράψεις, καταλήγοντας, τελικά, να τα περιορίζεις ανάμεσα σε λέξεις ενώ δεν θα έπρεπε. Κάποια τα ταξίδια πρέπει να τα κάνεις μόνος σου, να τα απολαύσεις βήμα βήμα, ν' αφήσεις τη ματιά σου να γεμίσει εικόνες την καρδιά σου συναισθήματα, και η κυρία Λαπατά, ως άλλος οδηγός στη μακρά αυτή διαδρομή, σε προσκαλεί να σε ξεναγήσει σε μια Αθήνα του παρελθόντος που, όμως, έχει αφήσει βαρύ το στίγμα της, όχι μόνο στις σελίδες της Ιστορίας μας, αλλά και σε καρδιές και συνειδήσεις.

Η Αθήνα του 1840-1875 είναι η πραγματική πρωταγωνίστρια της ιστορίας αυτής. Μια Αθήνα που παλεύει ν' αναστηθεί μετά την Επανάσταση. Μια Αθήνα που δίνει αγώνα να υπερασπιστεί τον τίτλο της ως πρωτεύουσα ενός νεοσύστατου Κράτους που πρέπει ν' αποκτήσει ξανά ταυτότητα. Μα και μια Ελλάδα ολόκληρη που βρίσκεται υπό τη βασιλεία του Όθωνα, φτάνει στην Επανάσταση της 3η Σεπτεμβρίου του 1843 όπου ο βασιλιάς παραχωρεί το Σύνταγμα και μ' αυτόν τον τρόπο δίνει τέρμα, όχι μόνο στην εξέγερση εναντίον του, αλλά και στην απόλυτη μοναρχία, τη θέση της οποίας παίρνει η συνταγματική μοναρχία. Μια Ελλάδα που το 1862 καθαιρεί τον Βαυαρό βασιλιά της για να υποδεχθεί ένα χρόνο αργότερα έναν νέο βασιλιά, Δανό αυτή τη φορά, τον πρίγκιπα Γουλιέλμο που έμεινε γνωστός με το όνομα Γεώργιος Α' και που έμελλε να κυβερνήσει για 50 ολόκληρα χρόνια -αν και το τελευταίο φαντάζομαι πως θα μας απασχολήσει λίγο περισσότερο στο μέλλον. Γεγονότα μεγάλα, σπουδαία, σημαντικά, δοσμένα μέσα από ένα πρίσμα ιστορικότητας μα κι αντικειμενικότητας συνάμα, ως προς την επιρροή και τη δυναμική τους πάνω σε ανθρώπους και συνθήκες. Κι αν αυτό θαρρείτε πως είναι εύκολο, σας διαβεβαιώ πως δεν είναι, γιατί το να έχεις καθαρή κι αντικειμενική ματιά σε πράγματα που εμπλέκεται η πολιτική, είναι άθλος.

Με φόντο, λοιπόν, όλον αυτόν τον ιστορικό καμβά, η Φιλομήλα Λαπατά μάς ταξιδεύει σε μια Αθήνα νοσταλγική, ζωντανεύοντας σελίδα τη σελίδα κάθε γωνιά της στο τότε, με 'μας

να περιδιαβαίνουμε στα σοκάκια της θαυμάζοντας τα υπέροχα αρχοντικά που τότε στόλιζαν τους δρόμους της, μυρίζοντας αρώματα και δοκιμάζοντας γεύσεις που η ιδιαιτερότητά τους έχει ταξιδέψει νοερά μέχρι και στο σήμερα γιατί, ευτυχώς, κάποιος δεν τις ξέχασαν, ενώ παράλληλα γινόμαστε μάρτυρες μιας καθημερινότητας τόσο ξένης και αλλόκοτης στο δικό μας σήμερα που, όμως, την ίδια στιγμή, μας κάνει να ευχόμεσταν να την είχαμε ζήσει. Με γλαφυρότητα και πηγαίο ρεαλισμό, η συγγραφέας, εκτός όλων των άλλων, μας μυεί στην καθημερινότητα όχι μόνο των μεγάλων, αλλά και των απλών, οικείων ανθρώπων, στη ρουτίνα και στις συνήθειές τους, στις καθημερινές τους ασχολίες, σε όλα αυτά τα μικρά και τα μεγάλα που συνθέτουν το πορτρέτο της κάθε κοινωνίας μέσα στο πέρασμα των αιώνων. Και κάπου εκεί, ανάμεσα στα πλήθη, σαν να μπορούμε ν' αντικρίσουμε και τις δικές μας φιγούρες να ρουφάνε αχόρταγα εικόνες, ήχους, συναισθήματα.

Αν κάτι, όμως, αντιλαμβάνεται κανείς, περισσότερο από κάθε τι άλλο, κάθε φορά που διαβάζει κάποιο βιβλίο της κυρίας Λαπατά, αυτό είναι όχι μόνο η αγάπη της για την Αθήνα, ένα συναισθήματα που συμμερίζομαι στον απόλυτο βαθμό -έστω κι αν τρυφερά και μαμαδίστικα, θα λέγαμε, μαλώνει τους Αθηναίους, τόσο του "τότε" όσο και του "τώρα", για το πως αυτή εξελίχθηκε και βασανίστηκε μεσ' τα χρόνια, κάτι που δεν μπορεί να μην σε κάνει να θυμώνεις-, αλλά και την αγάπη της απέναντι στη γυναίκα. Στη γυναίκα που δίνει ζωή και ανασταίνει ψυχές με χίλιους τρόπους. Στις γυναίκες που δίνουν σάρκα από τη σάρκα τους, αίμα από το αίμα τους, ψυχή απ' την ψυχή τους για να υπερασπιστούν αυτά που πιστεύουν πως αξίζει κανείς να παλέψει γι' αυτά, για να προστατεύσουν ό,τι αγαπάνε. Γυναίκες δυνατές, δυναμικές, όπως η Ελισάβετ της, αυτή τη φορά. Γυναίκες που ακόμα κι αν πέσουν κάτω ξέρουν πως να σταθούν και πάλι στα πόδια τους. Γυναίκες που δεν σκύβουν το κεφάλι και που δεν παραδίδονται έτσι απλά στο πεπρωμένο, γιατί γεννήθηκαν αγωνίστριες και δεν μπορούν να κάνουν αλλιώς. Γυναίκες που ήρθαν στον κόσμο αυτό για να τον αλλάξουν και ν' αφήσουν το στίγμα τους. Γυναίκες που η κυρία Λαπατά αγάπησε και που μαζί μ' αυτήν, τις αγαπήσαμε κι εμείς.

Βαθμολογία 10/10

Ταυτότητα βιβλίου:

Συγγραφέας: Λαπατά Φιλομήλα

Εκδόσεις: Ψυχογιός

Κατηγορία: Ελληνική Λογοτεχνία

Έτος Έκδοσης: 2018

Αρ. σελίδων: 384

ISBN: 978-618-01-2610-5